

Tini Tròn, nữ phóng viên chiến trường Iraq, Afghanistan

Tên thật: Nguyễn Thị Huyền

Ngày sinh: 05/05/1975, Hà Nội

Tini Tròn là một cô bé Việt Nam đến Hoa Kỳ vào đầu tháng 5, năm 1975, lúc cô chỉ mới ba tuổi rưỡi, ngày nay đã trở thành một nữ chiến trường nổi tiếng

trong ngành truyền thông Hoa Kỳ vì hiện nay cô là thông tin viên của hãng Thông Tin AP (Associated Press) tại Bắc Kinh.

Phóng viên Tini Tròn. (Hình: Gia đình cung cấp)

Cái tên Tròn Thiên Hoàng do cha mẹ cô đặt ngày nay đã không còn ai gọi nữa, nhưng trong làng ký giả quốc tế, không ai không biết tới cô gái Việt Nam nhỏ con, gan lì đang nhận một nhiệm vụ khá quan trọng tại Đông Nam Á. Không những cô phụ trách cho hãng thông tin Hoa Kỳ ở nhiều nơi tại Trung Quốc mà còn hiện diện khắp nơi, từ Việt Nam, Singapore, Thái Lan, Pakistan, Mã Lai đến Afghanistan, Kuwait và tại Iraq trong những ngày Hoa Kỳ mở trận chiến công vào các điểm Falluja, Baghdad, để đem về những tin xác thực, ghi nhận tại chỗ rất giá trị.

Bài của Tini Tròn thường được trích dẫn trên những tờ báo lớn của nước Mỹ như Washington Post, Wall Street Journal, San Jose Mercury News, Los Angeles Times, Baltimore Sun, Chicago Tribune, Houston Chronicle, Sacramento Bees... và hàng trăm tờ báo khác trên khắp lục địa Hoa Kỳ. Liệt kê các giải thưởng về báo chí (Journalist Awards) của ký giả Tini Tròn:

* 2005 Associated Press Managing Editors Award - Deadline Reporting AP staff coverage of Asian tsunami

* 2000 National Headliners Award - 1st Place Coverage of a Major News Event AP coverage of

25th Anniversary of Fall of Saigon, "Vietnam Legacy"

- Associated Press Managing Editors Award - Enterprise Reporting AP coverage of 25th Anniversary of Fall of Saigon, "Vietnam Legacy"

* 1999 Los Angeles Times - Top of the Times Award Beat Coverage & Investigative Reporting

* 1995- Associated Press Managing Editors Award, 1st Place Non-Deadline Writing "Return to Vietnam" Series, The Tennessean

- Asian American Journalists Association Award - 2nd Place Asian American Issues "Return to Vietnam" Series, The Tennessean

- Green Eyeshade Investigative Awards, Finalist

Thân phụ của Tini Tron là Bác Sĩ Tron Văn Thuon, bác sĩ y khoa hành nghề tại Houston và mẹ là Công Huyon Tôn Nữ Cháng, bà du học Iowa từ năm 1963, và về nước năm 1968. Tini Tron sinh tại Saigon vào tháng 6, năm 1971, và cuối tháng 4, năm 1975, theo gia đình được di tản ra Đä Thät Häm Đäi, đến Subic Bay rồi đi Guam và được đưa về quê nhà cũ tại Alabama.

Tini Tron đã học qua nhiều trường trung, tiểu học tại các tiểu bang Alabama, Mississipi và Texas. Lúc thân phụ của Tini đưa gia đình về quê nhà và mở phòng mạch tại Houston, sau đó Tini bắt đầu theo học ở trường, ngành báo chí tại University of Texas tại Austin. Tuy vậy khi thấy Tini thích ngành báo chí thì gia đình nghĩ rằng đây chỉ là một sở thích nhất thời của cô nên khuyến khích Tini học thêm ngành luật hành chính cũng tại quê nhà này.

Tini Tron tốt nghiệp cử nhân báo chí ở trường vào mùa Thu năm 1994, sau đó cô được tuyển dụng ngay cho tờ báo Tennessean tại tiểu bang Tennessee, xuất bản tại thành phố Nashville. Nhân tháng 5, năm 1995 là tháng kỷ niệm miền Nam rơi vào tay Cộng Sản Bắc Việt, ban biên tập tờ báo này cũng đi Việt Nam cùng với phóng viên như Nancy Rhoda để làm một thiên

phóng sự tại Việt Nam sau hai mươi năm Saigon sụp đổ.

Bài báo “Return to Việt Nam” dài 43 trang của cô đã làm chấn động báo giới tại Hoa Kỳ và được nhiều tờ báo mua đăng lại. Có thể nói là của cô có một phóng viên Mỹ nào đi sát thực tế, và có khả năng viết về những vấn đề sâu kín mà ngay chính quyền Cộng Sản Việt Nam lúc bấy giờ cũng không muốn các phóng viên ngoại quốc tò mò được một tí.

Trong khi chính phủ Việt Nam muốn nói được thành tích dân sinh thì cấp một của Tini Tròn và những kính của phóng viên nào đã đi vào những xóm lao động, những bôn viển, những sinh hoạt của đám trẻ nghèo khó bên những đường rác lổn của Saigon. Lúc bấy giờ Việt Nam của cấp một được cho một phóng viên báo Mỹ đến “thăm dân cho biết sự tình” mà chủ muốn báo chí nói lên những thành tích và chế độ của chính phủ, do đó Tini Tròn và phóng viên nào đã đóng vai một Việt Kiều và du khách đến đây đó và quan sát tận nơi để hoàn thành một bài viết giá trị, một mặt mà cực khó tìm của loại viết phóng sự.

Trong giới truyền thông Hoa Kỳ cũng có loại chào mời “mua đảo bán kếp” như trong giới cấp loại những quê nhà, do đó mà sau bài phóng sự “Return to Việt Nam” này, Tini Tròn đã được nhiều tờ báo mời hợp tác với một chủ lao hũa hũa rất cao, nhất là hai tờ báo xuất bản trong hai địa phương có nhiều người Việt đến như là tờ Los Angeles Times và tờ San Jose Mercury News. Trong thời gian này, Tini Tròn thú nhận là tiếng Việt của mình còn yếu nên có thể gặp phải những trở ngại trong khi đi làm phóng sự về sinh hoạt của người Việt tại địa phương, nên cuối cùng Tini đã chọn tờ San Jose Mercury News vì tại Bắc Cali này, Tini Tròn có gia đình bà ngoại và các dì, cuối... có thể có vấn đề cho Tini những vấn đề Việt Nam mà cô chưa hiểu một cách sâu sắc.

Một đầu đã biết Tini Tròn với công tác với Mercury, Los Angeles Times đã “chiêu dụ” bằng cách mời cô tham quan các cơ sở của tờ báo trong một tuần và lo tất cả chi phí cho cô tại Los Angeles, đường thì cũng hũa hũa một mặt mà loại những cao hũa hũa Mercury. Tini Tròn đã chấp nhận mời xuống Nam Cali thăm viếng cơ sở của tờ Los Angeles cùng với giới ý định loại tại San Jose.

Công tác với San Jose Mercury hai năm, Tini Tròn đòi hỏi tờ báo này phải đưa cô sang Việt Nam, những vì tờ báo của đáp ứng nhu cầu của cô, nên Tini Tròn với công tác với Los Angeles Times vì chế biên của tờ này hũa hũa cho cô đi làm phóng sự tại Việt Nam ba tháng. Trong thời gian làm tại Los Angeles, vào cuối năm 1999, Tini Tròn cũng đã lần lữa với nhóm phóng viên của tờ L.A. Times tại khu phố Bolsa để theo dõi và phỏng vấn thu thập về Tròn Tròn và bài phỏng vấn thu thập này

đã được một giờ thi công báo chí.

Phái nói là năm 1995 sau khi về Việt Nam và hoàn tất phóng sự “Return to Viet Nam,” Tini Tròn đã thấy rõ đời sống của dân chúng, phong cảnh cũng như văn hóa Việt Nam Việt Nam, cô yêu đất nước quê hương mình, nơi mà cô đã theo cha mẹ bỏ ra đi từ lúc mẹ lên ba. Tini Tròn đã được hai mẹ con của mình, một là trở thành một người phóng viên báo chí và hai là được làm việc ngay trên quê hương Việt Nam. Làm việc ở đâu cô cũng muốn nhìn những công việc tại Việt Nam, do đó khi hãng thông tấn AP mời cô về công tác và đưa cô về Việt Nam làm việc, cô không ngần ngại nhìn nhận và đã ở đó trong một thời gian dài 5 năm.

Ngoài khả năng viết nghiệp vụ, Tini Tròn là một phóng viên năng nổ, không ngại khó khăn, luôn luôn hoàn thành nhiệm vụ của hãng đưa ra và cô có những nhận xét được công nhận là sâu sắc. Ban Giám Đác AP tại New York rất biết ơn khả năng của cô và muốn đưa bố cô lên những chức vụ cao hơn và muốn đưa cô đi làm Trưởng Văn Phòng ở các nước khác.

Chỉ vài tháng sau, Tini Tròn trở thành Trưởng Văn Phòng AP tại Việt Nam.

Tini Tròn quan niệm đây là quê hương mình, được bảo mình, được sống, hiểu và phục vụ quê hương là điều tốt nhất. Chính trong thời gian làm việc và sinh sống tại Việt Nam, Tini Tròn được học hỏi và thông cảm thêm với con người và đời sống Việt Nam, bà khuyến khích cho những gì thiêu sót khi cô rời Việt Nam ra đi lúc còn quá nhỏ. Dù thế nào, thì những tình sinh sống ở Việt Nam, nhất là tại Hà Nội không thể bỏ qua, những cô không hề quên những niềm vui, xa những công việc hàng ngày của một phóng viên mà cô đã yêu thích.

Vào cuối tháng 2, năm 2003, Tini được New York biết phái sang Kuwait trong khi chờ đợi Iraq sẽ tấn công vào Iraq. Bên tuấn trong lo sợ, giao tranh và khủng bố đã làm cho bố mẹ và gia đình cô rất lo lắng. Đầu tháng 3, Tini loan báo cho gia đình biết là cô phải ở lại ở trên đường lâu hơn vì Hoa Kỳ sẽ tấn công vào camp Falluja. Trong thời điểm này vô số bài viết của Tini Tròn đã được chuyển đi và trở thành những tin chiến sự hàng đầu trên các báo chí Hoa Kỳ. Sau bốn tháng ở Baghdad, cô đã sang Jordan và báo tin với nhà cho biết cô đã hoàn tất nhiệm vụ, nghỉ ngơi ở Sri Lanka và sắp trở về Hà Nội. Chỉ trong thời gian 4 năm, người phóng viên AP tên Tini Tròn đã làm nhiệm vụ tại 22 quốc gia.

Trong cuộc đời làm phóng viên tại Việt Nam, Tini Tròn đã tiếp xúc nhiều với cảnh nghèo khó

Tini Tròn, nữ phóng viên chiến trường Iraq, Afghanistan

Tác Giả: Huy Pháng

Thứ Ba, 09 Tháng 2 Năm 2010 15:52

Cô a quê nhà, tròn em thi u ăn, đi học không có giày mang, tròn nh không có đồ áo m. Tini tròn ng Việt Nam là tròn ng nữ nghèo khó, bắt học nh đó và luôn luôn khuyến khích các em cô, hai gái m t trai đã t t nghi p đi học t i M , ráng dành thời gian tham gia các công tác thiện nguyện để giúp đỡ ng bào nghèo khổ ở Việt Nam. Do đó các em Tini Tròn đã tham gia các tổ chức N.G.O. (Non-government-organization) và v n n c giúp đỡ ng bào nghèo. Quan điểm của Tini Tròn là Việt Nam cần phát triển giáo dục và cải thiện xã hội để nâng cao kiến thức và đời sống của dân chúng.

Cu c đi của m t phóng viên tròn ng trú tại m t qu c gia và đôi khi là trở thành m t phóng viên chiến trường bắt đầu c dĩ nh trong nhiệm vụ cô đã đến Baghdad để y là a đ n. Từ năm 2003 đến năm 2005 Tini đã đi Iraq 5 lần, cô luôn luôn xông xáo, năng nổ đi và ng i ta ít gặp cô vẫn phòng, m c dù ch c v c a cô là Văn Phòng Truyền ng AP tại Việt Nam.

Mùa Thu 2006, Tini đã trở về M , theo m t học bổng Fellowship ở Harvard. Để có thời giờ để đi ng cho AP, Tini đã phải theo học tiếng Mandarin 6 tháng tại M và 3 tháng tại Đài Loan trước khi đi nhận nhiệm vụ mới.

Ngày 19 tháng 9, năm 2009 vừa qua, cô Tini Tròn đã lập gia đình với Edward Wong, hiện là thông tin viên của tờ New York Times tại Bắc Kinh. Wong cũng từng nghiệp báo chí tại Đại Học California, Berkeley, và có m t tại Iraq từ nh ng năm 2003 với vai trò phóng viên báo chí. Tin mới nh t cho biết, Tini Tròn đang được AP biệt phái qua Kabul để làm phóng sự tại chiến trường Afghanistan, trong dịp Tổng Thống Obama cho tăng quân đến chiến trường này.